

Research Paper

Pathology of gifted schools according to psychological, social and functional aspects from experts and teachers point of views in Alborz province

Talat Diba Vajari ^{1*}, Marjan Khamisabadi ², Mohamad Dehghandar³

1. Assistant Professor of Education. Payam Nour Univeristy

2. Graduate Student of Educational Research

3. Assistant Professor of Statistics. Payam Nour Univeristy

Received:2021/2/28

Accepted: 20218/3

PP:166-179

Use your device to scan and read the article online

DOI:

[10.30495/jedu.2022.27482.5493](https://doi.org/10.30495/jedu.2022.27482.5493)

Keywords:

Gifted students, Gifted schools, Pathology

Abstract

Introduction: This study was conducted with the aim of pathology of gifted schools from the perspective of experts in Alborz province

research methodology: research method is applied in terms of purpose, descriptive in terms of method and field in terms of data collection. Statistical population, experts of the General Administration and teachers of all districts 1, 2, 3 and 4 of Savojbolagh, Nazarabad and Hashtgerd of Alborz province education and statistical sample, a number of experts of the General Administration and different education districts of Alborz province and teachers of gifted schools for girls and boys in Alborz province using Morgan's table totals 150 people. The sampling method is random. The research tool is a questionnaire. The face and content validity of the questionnaires were confirmed through consultation with supervisors, consultants and experts and coefficient alpha.

Findings The results showed that with 95% confidence, there was no significant difference between the views of the statistical sample members regarding the existence of damage in the performance of gifted schools. And with 95% confidence, a significant difference was reported between the views of the statistical sample members regarding the existence of harm in the components of public satisfaction, positive emotions, relationship with the teacher, opportunity, progress, adventure, social cohesion of the quality of life variable in gifted schools.

Conclusion with 95% confidence, a significant difference was reported between the opinions of the members of the statistical sample regarding the existence of harm in all components of psychological, educational, socio-cultural, individual except organizational component of the performance variable of gifted schools.

Citation: Diba Vajari Talat, Khamisabadi Marjan, Dehghandar Mohamad (2022). Pathology of gifted schools according to physical, social and educational from experts' views of Alborz province. Journal of New Approaches in Educational Administration; 13(2):166-179

Corresponding author: Tala Diba Vajai

Address: Department of Education. Payam Nour University Alborz Branch, Karaj, Alborz. Iran

Email: talatdibavajari@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction:

Proper education is one of the most important concerns of functional systems around the world. Therefore, several programs and actions by these educational institutions are on the agenda, the most important of which is the creation of special schools for gifted students. Families are also trying to enrol their children in these schools in order to provide the best educational opportunities, and students are competing intensively to enter these ideal schools. The main issue of the present study is what challenges and pathologies these schools are really facing.

Context:

Schools for gifted students have been the subject of scientific and administrative controversy across the country in recent years, and the widespread desire of families for their children to attend these schools has led them to believe that these schools suffer less problems than normal schools

Goal:

The goal of present study is exploring the main Pathologies of gifted schools from various aspects of psychological, social and functional aspects.

Method:

research method is applied in terms of purpose, descriptive in terms of method and field in terms of data collection. Statistical population, experts of the General Administration and all teachers of districts 1, 2, 3 and 4 of Savojbolagh, Nazarabad and Hashtgerd of Alborz province education and statistical

sample, a number of experts of the General Administration and different education districts of Alborz province and teachers of gifted schools for girls and boys in Alborz province using Morgan's table totals 150 people. The sampling method is random. The research tool is a questionnaire. The face and content validity of the questionnaires were confirmed through consultation with supervisors, consultants and experts and coefficient alpha.

Findings:

The results showed that with 95% confidence, there was no significant difference between the views of the statistical sample members regarding the existence of damage in the performance of gifted schools. And with 95% confidence, a significant difference was reported between the views of the statistical sample members regarding the existence of harm in the components of public satisfaction, positive emotions, relationship with the teacher, opportunity, progress, adventure, social cohesion of the quality of life variable in gifted schools.

Results:

The present study showed that gifted schools, despite having facilities and receiving special attention from educational authorities and parents, are struggling with several problems. This study showed that in all areas of study, namely the areas of psychological, social dimensions and functional aspects, there are damages in these schools that require management interventions and provide appropriate support.

مقاله پژوهشی

آسیب شناسی مدارس تیزهوشان با توجه به مولفه های (روانی، اجتماعی و عملکردی) از نظر کارشناسان و دبیران مدارس استان البرز

طلعت دیبا واجاری^{۱*}، مرجان خمیس آبادی^۲، محمد دهقان دار^۳

۱. استادیار علوم تربیتی دانشگاه پیام نور
۲. دانش آموخته کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی
۳. استادیار آمار دانشگاه پیام نور

چکیده

مقدمه و هدف: این پژوهش بمنظور آسیب شناسی مدارس تیزهوشان از دیدگاه کارشناسان استان البرز، انجام شده است. از اینرو هدف اصلی پژوهش شناسایی آسیب ها و مسائلی است که مدارس تیزهوشان در حیطه های مختلف با آن روبرو هستند

روش شناسی پژوهش: روش تحقیق از لحاظ روش، توصیفی و از نوع پیمایشی و از لحاظ گردآوری اطلاعات، میدانی می باشد. جامعه آماری، کدبیران و ارشناسان اداره کل و تمامی نواحی ۱ و ۲ و ۳ و ۴ ساوجبلاغ، نظرآباد و هشتگرد آموزش و پرورش استان البرز و نمونه آماری، ۱۵۰ نفر از کارشناسان اداره کل و نواحی مختلف آموزش و پرورش استان البرز و دبیران مدارس تیزهوشان دخترانه و پسرانه استان البرز با استفاده از جدول مورگان، میباشند. روش نمونه گیری تصادفی نسبتی می باشد. ابزار پژوهش، پرسشنامه های «GHQ» سلامت روان گلدبرگ و هیلر (۱۹۷۸)، کیفیت زندگی ویلیام و باتن و عملکرد مدارس جعفری، ۱۳۹۶ می باشد. روایی پرسشنامه ها از طریق مشورت با اساتید راهنما و مشاور و ۵ نفر زاز افراد متخصص تایید شد. اعتبار پانها نیز از طریق آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۹۰، ۰/۹۸ و ۰/۹۱ محاسبه شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در عملکرد مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری مشاهده نشد. و با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در مؤلفه های رضایت عمومی، عواطف مثبت، رابطه با معلم، فرصت، پیشرفت، ماجراجویی، انسجام اجتماعی از متغیر کیفیت زندگی در مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید

بحث و نتیجه گیری: با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در تمامی مؤلفه های روانی، عملکردی، اجتماعی فرهنگی، فردی به جز مؤلفه های سازمانی از متغیر عملکرد مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۵/۱۲

شماره صفحات: ۱۶۶-۱۷۹

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

[10.30495/ijedu.2022.27482.5493](https://doi.org/10.30495/ijedu.2022.27482.5493)

واژه های کلیدی:

آسیب شناسی، تیزهوشان، مدارس تیزهوشان

استناد: دیبا واجاری طلعت، خمیس آبادی مرجان و دهقان دار محمد (۱۴۰۱) آسیب شناسی مدارس تیزهوشان با توجه به مولفه های (فیزیکی، اجتماعی و آموزشی) از نظر کارشناسان استان البرز. دوماهنامه علمی - پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی. ۱۳ (۲): ۱۷۹-۱۶۶

* نویسنده مسوول: طلعت دیبا واجاری

نشانی: البرز، کرج. دانشگاه پیام نور. گروه علوم تربیتی

پست الکترونیکی: taladibavajari@yahoo.com

مقدمه

«هوش» از لغت لاتین «Intellegere» به معنای «فهمیدن» گرفته شده است. امروزه از واژه «هوش» برای نحوه رفتار انسان ها بسیار استفاده می شود. در علوم انسانی، تعدادی، هوش را تنها یک توانایی واحد در مغز می دانند و برخی دیگر هوش را به اجزای مختلف تقسیم کرده اند. (Niaz Azari et al., 2014) واژه تیزهوشی، در نزد اشخاص مختلف، همراه با معانی و مفاهیم گوناگونی است. اما معیارهای سرآمد تیزهوشی را می توان این گونه بیان نمود: ۱- هوشبهر بیش از ۱۳۰؛ ۲- پیشرسی استعداد و برتری نسبت به همسالان؛ ۳- آفرینندگی و ابتکار در انجام کارها؛ ۴- تفکر انتزاعی و خلاقیت؛ ۵- سرعت و سهولت در یادگیری موسیقی و هنر؛ ۶- تمایل به رقابت با کودکان بزرگتر. عوامل مختلفی در تیزهوشی بودن دانش آموزان نقش دارد؛ همانند سایر حیطه های مربوط به دانش آموزان با نیازهای ویژه در مورد علل تیزهوشی بحث های زیادی بین روانشناسان به عمل آمده است ولی بیشتر روان شناسان و مربیان تعلیم و تربیت معتقدند که ژن ها یکی از عناصر مهم رشد هوشی افراد هستند. گرچه بین دانشمندان در مورد تأثیر ژن ها اتفاق نظر وجود ندارد ولی آنها به تأثیری در حدود ۴۰ تا ۸۰ درصد معتقدند (Afrooz, 2018).

مدافعان آموزش تیزهوشان بر این باورند که کودکان تیزهوش یا نابغه از نظر ادراکی و فکری بسیار بالاتر از حد تصور هستند، از این رو سرعت بخشیدن به آموزش آنها، هدایتشان به سمت امتیازهای بالای تحصیلی، تعیین سطح پیشرفته و برگزاری دوره های بین المللی یا غنا بخشیدن به محتوای آموزشی آنها درست ترین رویکرد آموزشی برای آنهاست. به اعتقاد این گروه، استفاده از تکنیک های آموزشی ویژه به نفع تیزهوشانی خواهد بود که در کلاس های عادی، چالشی برای دست و پنجه نرم کردن با آن ندارند. (Mustafa Nejad, 2017) با اینهمه مخافان بسیاری نیز برای این دیدگاه وجود دارد که بر این باورند جداسازی دانش آموزان می تواند هزینه های روانی و اجتماعی گسترده ای را برای این دانش آموزان بدنبال داشته باشد (Bakar, 2017)

اساسا مدرسه به عنوان یک ساختار اجتماعی، برای آموزش، محیطی را فراهم می کند که کودک در آن سال های حساس زندگی خود را سپری می کند. هنگامی که کودک، دبستان را آغاز می کند شش سال از عمرش گذشته است و از محیط خانه به واحد اجتماعی مدرسه وارد و با محیط و با خطرات تهدیدکننده سلامتی، تماس بیشتری پیدا می کند. کودک در مدرسه، فردی از افراد جامعه کوچک مدرسه است، به علاوه عضوی از اعضای یک خانواده نیز می باشد که مجموع آن ها جامعه و اجتماع را تشکیل می دهد. (Ramazankhani, 2013) سال هاست که بحث های زیادی درباره اداره مدارس مطرح است. عده ای به دنبال واگذاری مدارس به بخش خصوصی و برخی خواهان حاکمیتی کردن آن هستند. سیستم مالکیت و مدیریت مدارس در کشورهای مختلف یکسان نیست. در اکثر کشورها در کنار مدارس دولتی اجازه تاسیس مدارس خصوصی به افراد و گروه های اجتماعی داده می شود. هم اکنون مدارس دولتی، غیردولتی، هیات امنایی، شاهد و ایثارگران، استعدادهای درخشان (جزء مدارس نیمه دولتی)، وابسته به حوزه و سازمان تبلیغات، شبانه، نمونه دولتی، نیمه دولتی، هوشمند، وابسته به دانشگاه آزاد، وابسته به دانشگاه و ... از جمله مدرسی هستند که به طور رسمی در عرصه تعلیم و تربیت حضور دارند (Karimi, 2015).

یکی از مشکلات و چالش های روزمره زندگی نوجوانان، مشکلات و نامالایمات تحصیلی است. برخی از دانش آموزان در مواجهه با این چالش ها و موانع که در عرصه مداوم و جاری زندگی تحصیلی تجربه می شوند، پاسخ سازنده و انطباقی نشان می دهند و برخی دیگر در این زمینه ناموفق هستند. (Dehghanizadeh and Hassan Chari, 2012, quoted in Bakhshaei, 2016). بنابراین، زندگی تحصیلی از مهم ترین دوره های زندگی فرد است که بر تربیت و یادگیری ثمربخش و موفقیت آمیز فرد تأثیر می گذارد و در آن جا لیاقت ها و توانایی ها به بار می نشیند و پیشرفت های علمی حاصل می شود. اما در زندگی روزانه تحصیلی، دانش آموزان با انواع چالش ها، موانع و فشارهای خاص این دوره (از جمله: نمرات ضعیف، سطوح استرس، تهدید اعتماد به نفس در نتیجه ی عملکرد، کاهش انگیزش و تعامل و ...) مواجه می شوند. برخی از دانش آموزان در برخورد با این موانع و چالش ها موفق عمل می کنند، اما گروهی دیگری از دانش آموزان در این زمینه ناموفق هستند. (Dehghanizadeh and Hossein Char 2012) از عوامل موثر بر سرزندگی تحصیلی دانش آموزان، می توان به کیفیت زندگی در مدرسه اشاره کرد. بر اساس تعریف سازمان بهداشت جهانی کیفیت زندگی درکی است که فرد از موقعیت زندگی خود در بافت فرهنگی و سیستم ارزشی که در آن زندگی می کند، به دست می آورد (Kimura, Kamada, Guillaume and Montiro, 2013, quoted by) (Mohammadi, 2016) کیفیت زندگی در مدرسه با احساس تعلق به مدرسه، مشارکت بیشتر در تکالیف و امور مدرسه، انگیزه بسیار برای فراگیری مطالب درسی، نگرش مثبت به مدرسه و رابطه صمیمی تر و بهتر دانش آموزان با معلم و سایر همسالان و سلامت جسمی و روانی رابطه دارد. (Zahed Babalan, Karimianpour and Dashti, 2016). در مدارس تیزهوشان، اولین آسیب به خود این دانش آموزان وارد می شود. آنها برچسب می خورند و در مدارس خاص ایزوله می شوند. دو حالت در اینجا وجود دارد یا برخی از آن ها تیزهوش واقعی نیستند و تنها دانش آموزان سخت کوشند که پدر و مادر ناچار می شوند برای آنها معلم خصوصی بگیرند تا بتوانند از پس دروس خود بر بیایند یا دانش آموز تیزهوش واقعی هستند که آنها هم وقتی در محیط قرار می گیرند آسیب هایی را متحمل می شوند و علت این است که شرایط زندگی

عادی را در کنار مردم تجربه نمی کنند. (Magna site, 2017) در ایران مدرسی که تحت عنوان مدارس پرورش استعدادها درخشان ساخته شده است که نه از لحاظ معماری و نه از لحاظ آموزشی تمایز محسوسی با مدارس عادی ندارد. الگوی معماری مدرسه که شامل آرایش اجتماع گریز کلاس درس، تهی بودن از فضاهای دنج، دوستانه و پاتوقی و ... اساسا مجالی به جنبش، پویایی و شکوفایی به تیزهوش نمی دهد. (Jourabchian and Tarbiatjoo, 2016) از جمله روش هایی که در طول تاریخ تعلیم و تربیت برای پرورش استعدادها درخشان در نظر گرفته شده است، شناسایی و گرد آوری این کودکان در مدارس ویژه است. با وجود اینکه روش مذکور در کشورهایی نظیر کشور ما بدلیل کمبود منابع و امکانات و نیروی متخصص منطقی به نظر می رسد، بسیاری از متخصصان تعلیم و تربیت نگران پیامدهای منفی چنین دسته بندی هایی هستند و مواضع انتقادی خود را در این زمینه ابراز می کنند. با این حال شواهد تجربی چندانی در این مورد ارائه نشده است (Dadashzadeh et al., 2017). شواهد پژوهشی زیادی وجود دارد مبنی بر این که رویدادها و مشکلات دوره کودکی و نوجوانی بر عواقب بعدی سلامت تاثیر دارد. (Him et al., 2010) شروع یک اختلال روانی قابل تشخیص (از قبیل: اضطراب، افسردگی، سوء مصرف مواد) یا آسیب های اجتماعی مزمن اغلب وقتی شروع می شود که فرد در دوره کودکی یا نوجوانی است (Hidley and Young, 2002, quoted by Firoozi, Noshadi and Kazemi, 2016). نوجوان دیگر کودک نیست هر چند که بزرگسال کامل هم نیست. مسایل جسمی و عاطفی وقتی در دوره نوجوانی بیشتر می شود که او با همان آگاهی و تجربیات اندک کودکی دست به رفتارهای مخاطره آمیز می زند. خودکشی، قتل، بارداری ناخواسته، رفتارهای پرخطر جنسی، استعمال سیگار، مشروبات الکلی، مواد مخدر و رانندگی در حین مستی برخی از رفتارهایی هستند که سلامت روانی-اجتماعی نوجوان را به شدت تحت تاثیر قرار می دهند. (Lindberg et al., 2000, quoted by Firoozi et al., 2016). از طرف دیگر، بافت استعدادهای درخشان طوری است که گاهی اوقات سبب می شود معلم و مدیر آرامشان را از دست بدهند؛ یعنی متاسفانه کمال زدگی و نه کمال گرایی؛ که این مسئله دامن گیر بعضی از والدین دانش آموزان تیز هوش شده است. آدم های خلاق باید دل آرامی و آرامش داشته باشند، به همین جهت باید به آنها و مشکلاتشان توجه کنیم. کلاس های خلاق نباید بیش از ۱۰-۱۵ نفر باشد، معلم ها هم علاوه بر اینکه باهوش و توانا باشند، باید از بیشترین قدرت خلاقیت برخوردار باشند. در آموزش و پرورش کنونی، آموزش مبتنی بر حافظه مداری است؛ در حالی که آموزش مدارس استعداد های درخشان باید بر اساس تفکر خلاق باشد. تفاوتی که بین دانش آموزان تیزهوش و دانش آموزان سایر مدارس وجود دارد مربوط به قدرت حافظه ی آن هاست؛ به این علت که حافظه ی دانش آموزان تیزهوش خیلی بیشتر است و این حافظه مداری بودن آموزش ها باعث می شود که حافظه ی آنها زودتر پر شده و در نتیجه اضطراب آنها بیشتر و بالطبع خلاقیتشان کمتر می شود. این اضطراب حتی دامن گیر معلمان این مدارس نیز می شود. دانش آموزان تیزهوش اغماض ناپذیرند و همواره معلم را زیر ذره بین گذاشته و می خواهند ایراد بگیرند و بگویند ما بهتر می دانیم. به عنوان مثال، کافی است معلم در یک واژه ی انگلیسی حرفی را جا به جا بنویسد؛ فوراً مورد تمسخر و خرده گیری دانش آموزان وحتى اولیا قرار می گیرد و این باعث شده است که معلمان در این مدارس رضایت شغلی بالایی نداشته باشند. مشکل اصلی اساسی دیگری که مدارس تیزهوشان با آن مواجه هستند، ملاک مناسب برای گزینش دانش آموزان این مدارس است. (Alipour and Ayati, 2018) خطا در آموزش تیز هوشان علاوه بر اینکه جامعه را از مهم تری منابع انسانی محروم می سازد می تواند باعث کاهش انگیزه به تحصیل، ایجاد اضطراب و نگرانی برای دانش آموزان و خانواده های آنها شود. (Karimi, 2015) روابط میان دانش آموزان در مدارس تیزهوشان نسبت به مدارس دیگر سرد و بی روح تر است (Azimi Asmroud and Alaei, 2015). دانش آموزان تیزهوش نیازها و علائق خاصی دارند که باعث می شود متفاوت از دانش آموزان معمولی رفتار کنند. لذا لازم است در کلاس ها یا مدارس جداگانه ای تحصیل نمایند. از میان جنبه های منفی این کار هم می توان به جداسازی یا کاهش اعتماد به نفس آنان در صورتی که نتوانند ارزش واقعی و مهارت های سطح بالای خود را در یابند اشاره نمود. دلیل این امر این است که فقط آن ها با دانش آموزانی که مهارت های مشابهی دارند تعامل می کنند (Petarsharka, 2014)

هم چنین، ارزشیابی عملکرد افراد، بدان معناست که در بسیاری از تصمیم گیری های سازمان، اطلاعات حاصله از نظام ارزشیابی نقش بسیار مهمی را ایفا می کند. نکته دیگر این که ارزیابی عملکرد در ایجاد یک چارچوب مناسب برای تصمیم گیری های مدیریتی و دریافت بازخورد لازم برای ارتقاء و بهبود امور نقش دارد (Amiri, 1997, quoted by Mahmoudi Meymand, 2014). در مدارس تیزهوشان ساعت درسی همانند مدارس دیگر، ۳۰ ساعت در هفته است. اما در کنار کتاب های درسی عادی، کتب مکمل جهت افزایش یادگیری دانش آموزان داده می شود. علاوه بر این در این مدارس در طول هر سال تحصیلی دو آزمون پیشرفت تحصیلی به صورت متمرکز کشوری از دانش آموزان گرفته می شود. مدارس تیزهوشان دارای اهداف گوناگونی آموزشی، اجتماعی و فرهنگی هستند که از جمله اهداف آموزشی مدارس تیزهوشان،

برآورده ساختن نیازهای روانی، اجتماعی، آموزشی و شغلی دانش آموزان و کمک به آماده شدن آنان در انتخاب هوشمندانه، یادگیری مستقل و حل مسائل است (Ebrahimi, Nateghi and Faqih, 2016).

به طور کلی، برخی از معایب برنامه های آموزشی و پرورشی دانش آموزان تیزهوش عبارت است از: شناسایی و جداسازی تیزهوشان ممکن است موجبات بروز احساس غرور و برتری را در آنان به وجود آورد؛ بالا بودن انتظارات و توقعات از آنان؛ احتمال اشتباه در تشخیص کودک تیزهوش و دور ماندن تیزهوشان از مسائل اجتماعی و عاطفی افراد عادی جامعه (Naderi and Seif Naraghi, 2016) با وجود مطالعات اندک و پژوهش های متعدد در مورد مسائل مربوط به مدارس استعداد های درخشان به نظر می رسد در کشور ایران، در سال های اخیر، فعالیت هایی در این زمینه آغاز گردیده است. به طور مثال، مدارس را برای آموزش و پرورش استعداد های درخشان اختصاص داده اند (Azimi, 1394). Asmroud and Alaei (2018) مؤید این است که توجه به نظرات دانش آموزان و در نتیجه پرورش خلاقیت در مدارس استعداد درخشان نادیده گرفته می شود. محتوای کتب تکمیلی از نظر اغلب دانش آموزان مدارس استعداد درخشان مفید و جذاب نیست و نیز اغلب دانش آموزان از راهنمایی و مشاوره تحصیلی در مدارس استعداد درخشان رضایت ندارند (Azimi, Asmroud and Alaei, 2018) هم چنین نتایج پژوهش علی پور و آیتی (2018)، نشان می دهد که برای شناسایی و تشخیص دانش آموزان با استعداد و تیزهوش از معیارهایی همچون نظر معلم، نظر والدین، چک لیست مشاهدات عملکردی، استفاده از آزمون های روانشناسی و... در کشورهای مورد مطالعه استفاده می شود اما در کشور ایران در دوره ابتدایی جهت استعدادیابی نظر معلم بر اساس پر کردن چک لیست های طرح شهاب تنها ملاک جهت شناسایی است (Alipour and Ayati, 2018).

با توجه به مطالب فوق، پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این پرسش است که مدارس تیزهوشان از دیدگاه دبیران و کارشناسان آموزش و پرورش دارای چه آسیب هایی هستند؟

روش شناسی پژوهش

روش تحقیق از لحاظ هدف، کاربردی، از لحاظ روش، توصیفی از نوع پیمایشی و از لحاظ گردآوری اطلاعات، میدانی می باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر را کارشناسان اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ۴ نفر و کارشناسان اداره آموزش و پرورش نواحی ۱ و ۲ و ۳ و ۴ کرج ۸ نفر و دبیران مدارس تیزهوشان دخترانه و پسرانه استان البرز به ترتیب ۶۰ و ۶۵ نفر که جمعا ۱۳۷ نفر، تشکیل می دهند. با توجه به اینکه روش نمونه گیری تصادفی نسبی می باشد و طبق جدول مورگان حجم نمونه ۱۲۰ نفر می باشد، نسبت کارشناسان و معلمان نمونه آماری به حجم جامعه آماری، به این شرح است:

نمونه آماری پژوهش حاضر را کارشناسان اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ۳ نفر و کارشناسان اداره آموزش و پرورش نواحی ۱ و ۲ و ۳ و ۴ کرج ۷ نفر و دبیران مدارس تیزهوشان دخترانه و پسرانه استان البرز با استفاده از جدول مورگان به ترتیب ۵۳ و ۵۷ نفر که جمعا ۱۲۰ نفر، تشکیل می دهند... از این تعداد ۵۲ درصد مرد و ۴۸ درصد زن بودند. بیش از ۷۰ درصد آنها بیش از ۱۰ سال سابقه کار داشتند و ۶۹ درصد لیسانس و مابقی فوق لیسانس و دکترا بودند. ابزار پژوهش عبارتند از ۱. پرسشنامه های «GHQ» سلامت روان گلدبرگ و هیلر (۱۹۷۸) این پرسشنامه که توسط گلدبرگ (۱۹۷۸)، ساخته شده، از جمله شناخته شده ترین ابزارهای غربالگری اختلالات روانی است که به صورت فرمهای ۱۲، ۲۸، ۳۰ و ۶۰ در دسترس است. ۲. کیفیت زندگی در مدرسه که برای اولین بار توسط ویلیامز و باتن (۱۹۸۱) ساخته شد از هفت مقیاس رضایت عمومی، عواطف مثبت، رابطه با معلم، فرصت، پیشرفت، ماجراجویی و انسجام اجتماعی تشکیل شده است. ۳. پرسشنامه عملکرد مدارس جعفری ۱۳۹۵ شامل ۲۰ سوال و در برگزیده پنج مولفه یا عوامل مؤثر در شادابی مدارس (فیزیکی، آموزشی، سازمانی، اجتماعی- فرهنگی و فردی) است

روایی صوری پرسشنامه ها از طریق مشورت با اساتید راهنما و مشاور و ۵ نفر متخصص تایید شد. پایایی آن ها با استفاده از آلفای کرونباخ به ترتیب ۰٫۹۰، برای پرسشنامه «GHQ» سلامت روان گلدبرگ و هیلر، ۰٫۹۸ برای کیفیت زندگی در مدرسه و ۰٫۹۱ برای عملکرد مدارس محاسبه شد. جهت تجزیه و تحلیل آماری داده های پژوهش از روش های آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و نرم افزار آمار Spss و از آزمون های t تک نمونه ای، کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد. نتایج نشان داد که با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در عملکرد مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری مشاهده نشد (sig=۰/۰۰۰۱). و با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در مؤلفه های رضایت عمومی، عواطف مثبت، رابطه با معلم، فرصت، پیشرفت، ماجراجویی، انسجام اجتماعی از متغیر کیفیت زندگی در مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید (۰/۰۰۰۱). و با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات

اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در تمامی مؤلفه های فیزیکی، آموزشی، اجتماعی فرهنگی، فردی به جز مؤلفه های سازمانی از متغیر عملکرد مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید ($\text{sig} = 0/0001$).

یافته ها

برای تعیین استفاده از آزمون های پارامتریک و یا ناپارامتریک باید ابتدا نرمال بودن توزیع داده ها بررسی شود. از جمله آزمون هایی که نرمال بودن توزیع مشاهدات را بررسی می کند می توان به آزمون کولموگروف-اسمیرنوف اشاره کرد.

جدول ۱- آزمون کولموگروف-اسمیرنوف

عامل	Z اسمیرنوف-کولموگروف	سطح معنی داری	مقدار خطا	تایید فرضیه	نتیجه گیری
علائم جسمانی	0/95	0/32	0/05	H0	نرمال است
اضطراب	1/09	0/18	0/05	H0	نرمال است
کارکرد اجتماعی	1/31	0/06	0/05	H0	نرمال است
افسردگی	1/04	0/28	0/05	H0	نرمال است
سلامت روان	0/24	0/88	0/05	H0	نرمال است
رضایت عمومی	0/36	0/68	0/05	H0	نرمال است
عواطف مثبت	2/45	0/09	0/05	H0	نرمال است
رابطه با معلم	2/28	0/21	0/05	H0	نرمال است
فرصت	1/12	0/08	0/05	H0	نرمال است
پیشرفت	0/88	0/7	0/05	H0	نرمال است
ماجرایوبی	0/24	0/91	0/05	H0	نرمال است
انسجام اجتماعی	1/30	0/06	0/05	H0	نرمال است
کیفیت زندگی	1/10	0/17	0/05	H0	نرمال است
فیزیکی	0/85	0/12	0/05	H0	نرمال است
آموزشی	1/21	0/28	0/05	H0	نرمال است
سازمانی	1/43	0/46	0/05	H0	نرمال است
اجتماعی فرهنگی	1/14	0/38	0/05	H0	نرمال است
فردی	0/87	0/52	0/05	H0	نرمال است
عملکرد مدارس	1/38	0/78	0/05	H0	نرمال است

با دلیل آن که سطح معنی داری برای تمام متغیرها بزرگ تر از مقدار خطا 0/05 است در نتیجه شرط نرمالیتی برقرار است. سوال اصلی: مدارس تیزهوشان از دیدگاه دبیران و کارشناسان، دارای چه آسیب هایی است.

آزمون فرضیه ها

فرضیه اصلی: مدارس تیزهوشان از دیدگاه دبیران و کارشناسان، دارای چه آسیب های روانی است.

برای پاسخ به این سؤال با توجه به نرمال بودن توزیع نمرات، از آزمون t تک نمونه‌ای استفاده شد به طوری که برای متغیر سلامت روان (نمرات پرسشنامه ۳-۰) میانگین نظری ۱/۵، کیفیت زندگی در مدرسه (نمرات پرسشنامه ۴-۱) میانگین نظری ۲/۵، و برای متغیر عملکرد مدرسه (نمرات پرسشنامه ۵-۱) میانگین نظری ۳ در نظر گرفته شد.

جدول ۲- نتایج آزمون t تک نمونه ای سلامت روان

Confidence Interval of %۹۵ the Difference		Mean Difference	Sig	Df	T	متغیر
Upper	Lower					
-۰/۲۴	-۰/۳۹	-۰/۲۷	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۲۱/۰۲	سلامت روان

نتایج اجرای آزمون t تک نمونه ای در جدول (فوق)، در سطح خطای ۰/۰۵، حاکی از آن است که t به دست آمده (۲۱/۰۲) از t جدول (۱/۹۶) بزرگتر است لذا با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در سلامت روان مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید (sig=۰/۰۰۰۱).

جدول ۳- نتایج آزمون t تک نمونه ای کیفیت زندگی

Confidence Interval of %۹۵ the Difference		Mean Difference	Sig	Df	T	متغیر
Upper	Lower					
۰/۴۵	۰/۳۶	۰/۴۱	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۱۹/۰۷	کیفیت زندگی

نتایج اجرای آزمون t تک نمونه ای در جدول فوق، در سطح خطای ۰/۰۵، حاکی از آن است که t به دست آمده (۱۹/۰۷) از t جدول (۱/۹۶) بزرگ تر است لذا با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در کیفیت زندگی مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید (sig=۰/۰۰۰۱).

جدول ۴- نتایج آزمون t تک نمونه ای عملکرد مدارس

Confidence Interval of the %۹۵ Difference		Mean Difference	Sig	Df	t	متغیر
Upper	Lower					
۰/۰۸	-۰/۰۹	-۰/۰۰۳	۰/۹۳	۱۱۹	-۰/۰۸	عملکرد مدارس

نتایج اجرای آزمون t تک نمونه ای در جدول (۴-۱۰)، در سطح خطای ۰/۰۵، حاکی از آن است که t به دست آمده (-۰/۰۸) از t جدول (۱/۹۶) کمتر است لذا با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در عملکرد مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری مشاهده نشد (sig=۰/۰۰۰۱).

یافته‌ها نشان می‌دهد در سطح خطای ۰/۰۵، t به دست آمده (۲۱/۰۲) از t جدول (۱/۹۶) بزرگ تر است لذا با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در سلامت روان مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید (sig=۰/۰۰۰۱). هم چنین، t به دست آمده (۱۹/۰۷) از t جدول (۱/۹۶) بزرگ تر است لذا با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در کیفیت زندگی مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید (sig=۰/۰۰۰۱). از طرفی دیگر، در سطح خطای ۰/۰۵، حاکی از آن است که t به دست آمده (-۰/۰۸) از t جدول (۱/۹۶) کمتر است لذا با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در عملکرد مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری مشاهده نشد (sig=۰/۰۰۰۱).

سوالات فرعی :

۱- آیا از دیدگاه دبیران و کارشناسان، سلامت روان دانش آموزان مدارس تیزهوشان با شاخص های (علائم جسمانی، اضطراب، کارکرد اجتماعی و افسردگی) دارای آسیب هستند؟
برای پاسخ به این سؤال با توجه به نرمال بودن توزیع نمرات، از آزمون t تک نمونه ای استفاده شد به طوری که برای مؤلفه های متغیر سلامت روان (نمرات پرسشنامه ۳-۰) میانگین نظری ۱/۵ در نظر گرفته شد.

جدول ۵- نتایج آزمون t تک نمونه ای مؤلفه های سلامت روان

Confidence Interval of ۹۵% the Difference		Mean Difference	Sig	Df	T	متغیر
Upper	Lower					
-۰/۱۵	-۰/۲۲	-۰/۱۸	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	-۱۰/۸۲	علائم جسمانی
-۰/۲۸	-۰/۳۴	-۰/۳۱	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	-۱۹/۶۵	اضطراب
-۰/۲۶	-۰/۳۳	-۰/۲۹	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	-۱۷/۳۷	کارکرد اجتماعی
-۰/۲۶	-۰/۳۳	-۰/۲۹	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	-۱۶/۴۴	افسردگی

یافته ها نشان می دهد در سطح خطای ۰/۰۵، t به دست آمده در تمامی مؤلفه ها از t جدول بزرگ تر است لذا با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در تمامی مؤلفه های علائم جسمانی، اضطراب، کارکرد اجتماعی و افسردگی از متغیر سلامت روان در مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید (sig=۰/۰۰۰۱).

۲- آیا از دیدگاه دبیران و کارشناسان، کیفیت زندگی در مدارس تیزهوشان با مؤلفه های: رضایت عمومی، عواطف منفی، رابطه با معلم، فرصت، پیشرفت، ماجراجویی، انسجام اجتماعی، دارای آسیب هستند؟

برای آزمون این فرضیه با توجه به نرمال بودن توزیع نمرات، از آزمون t تک نمونه ای استفاده شد به طوری که برای مؤلفه های کیفیت زندگی در مدرسه (نمرات پرسشنامه ۴-۱) میانگین نظری ۲/۵ در نظر گرفته شد.

جدول ۶- نتایج آزمون t تک نمونه ای مؤلفه های کیفیت زندگی

Confidence Interval of ۹۵% the Difference		Mean Difference	Sig	Df	T	متغیر
Upper	Lower					
۰/۶۰	۰/۴۸	۰/۵۴	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۱۶/۷۲	رضایت عمومی
۰/۴۹	۰/۳۱	۰/۴۰	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۹/۰۴	عواطف مثبت
۰/۴۸	۰/۳۳	۰/۴۱	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۱۰/۵۸	رابطه با معلم
۰/۳۹	۰/۲۴	۰/۳۱	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۸/۵۵	فرصت
۰/۴۰	۰/۲۰	۰/۳۰	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۵/۹۱	پیشرفت
۰/۶۸	۰/۵۴	۰/۶۱	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۱۷/۲۰	ماجراجویی
۰/۳۴	۰/۲۲	۰/۲۸	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۹/۶۶	انسجام اجتماعی

یافته‌ها نشان می‌دهد در سطح خطای $0/05$ ، t به دست آمده در تمامی مؤلفه های کیفیت زندگی از t جدول بزرگ تر است لذا با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در مؤلفه‌های رضایت عمومی، عواطف مثبت، رابطه با معلم، فرصت، پیشرفت، ماجراجویی، انسجام اجتماعی از متغیر کیفیت زندگی در مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید ($sig=0/0001$).

۳- آیا از دیدگاه دبیران و کارشناسان، عملکرد مدارس تیزهوشان در بعد درونداد: عوامل فیزیکی، آموزشی، سازمانی، اجتماعی- فرهنگی و فردی، دارای آسیب هستند؟

بیرای پاسخ به این سؤال با توجه به نرمال بودن توزیع نمرات، از آزمون t تک نمونه‌ای استفاده شد به طوری که برای مؤلفه‌های متغیر عملکرد مدرسه (نمرات پرسشنامه ۵-۱) میانگین نظری ۳ در نظر گرفته شد.

جدول ۷- نتایج آزمون t تک نمونه ای مؤلفه های متغیر عملکرد مدرسه

Confidence Interval of ۹۵% the Difference		Mean Difference	sig	Df	T	متغیر
Upper	Lower					
۰/۳۹	۰/۱۱	۰/۲۵	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۳/۵۶	فیزیکی
۰/۱۹	۰/۹۵	۱/۰۷	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	۱۷/۵۰	آموزشی
۰/۱۴	-۰/۱۷	-۰/۰۱	۰/۸۷	۱۱۹	-۰/۱۵	سازمانی
-۰/۴۸	-۰/۸۰	۰/۶۴	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	-۷/۸۴	اجتماعی فرهنگی
-۰/۵۵	-۰/۸۲	۰/۶۸	۰/۰۰۰۱	۱۱۹	-۱۰/۳۰	فردی

نتایج اجرای آزمون t تک نمونه ای در جدول فوق، در سطح خطای $0/05$ ، حاکی از آن است که t به دست آمده در تمامی مؤلفه‌ها به جز مؤلفه‌ی سازمانی از t جدول بزرگ تر است لذا با اطمینان ۹۵ درصد بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در تمامی مؤلفه های فیزیکی، آموزشی، اجتماعی فرهنگی، فردی به جز مؤلفه‌ی سازمانی از متغیر عملکرد مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش گردید ($sig=0/0001$).

بحث و نتیجه گیری

بر مبنای تجزیه و تحلیل انجام گرفته، مدارس تیزهوشان درگیر مسائل و مشکلات متعددی هستند که بطور اخص بر دانش آموزان تاثیر منفی می گذارند. مجموعه آسیب های ناسایی شده در ابعاد مختلف وضعیت را در این مدارس تا حدی نگران کننده نشان می دهد و نیازمند مداخلات مقامات آموزشی و متخصصان روانشناسی و تعلیم و تربین برای بهبود وضعیت این مدارس است. به طور کلی نتایج نشان داد که از دید دبیران و کارشناسان که بیشترین تعامل و ارتباط را با مدارس و دانش آموزان دارند مدارس تیزهوشان با آسیب های روانی، اجتماعی و عملکردی دست به گریبان هستند.

بر مبنای تجزیه و تحلیل انجام گرفته، مدارس تیز هوشان شان سلامت روان دانش آموزان به مخاطره می اندازند. نتایج حاصل با نتایج سایر پژوهشگران همچون (Hosseini (2018)،) هخوانی داشته و همسوست. (Hosseini (2018)، نشان داد که دانش آموزان استعداد های درخشان خستگی تحصیلی، بی علاقه‌گی تحصیلی و ناکارآمدی تحصیلی در دانش آموزان استعدادهای درخشان کمتر از مدارس عادی بود. دانش آموزان استعداد درخشان در مقیاس های خلاقیت سیالی بسط، ابتکار و انعطاف پذیری نسبت به دانش آموزان عادی عملکرد بهتری داشتند. در نتیجه در دانش آموزان استعدادهای درخشان فرسودگی تحصیلی کمتر از دانش آموزان عادی و خلاقیت بیشتر از دانش آموزان عادی است. (Khedri and Touzandeh Jani (2018)، نشان دادند که اختلاف معناداری بین میانگین های مشاهده شده و فرضی سلامت روانی و شادکامی دانش آموزان مدارس عادی و خاص وجود دارد. بین میانگین های رتبه سلامت روانی و شادکامی بر اساس نوع مدارس (عادی و خاص) تفاوت معناداری وجود دارد. (Zarei and Zarei (2017)، نشان دادند که بین مولفه های ویژگی های شخصیتی - تنظیم شناختی و بین درگیری تحصیلی دانش آموزان تیزهوش و عادی تفاوت وجود دارد. (Sabzeh Arai Langroudi et al. (2014)، نشان دادند

که مشکلات روانشناختی (شامل اضطراب و افسردگی و فقدان اطمینان) دانش آموزان مدرسه استعدادهای درخشان از دانش آموزان مدرسه عادی کم تر بود و حرمت خود بالاتری را نیز گزارش دادند.

راشل و همکاران (۲۰۱۴)، نشان دادند که پس از شرکت دانش آموزان در برنامه ها، رفتارهای عاطفی و اجتماعی دانش آموزان بهبود یافته. وان درمولن و دیگران (۲۰۱۴) نشان دادند که نبود استرس از طرف والدین و معلمان، لذت بردن از مدرسه و پیشرفت تحصیلی باعث کاهش مشکلات اجتماعی و تحصیلی می شود. دیگران نیز نشان دادند که اعتماد به نفس و توجه به منافع ملی در بین دانش آموزان تیزهوش باعث پیشرفت تحصیلی شده و باعث می شود تا آنان به اهداف برنامه برسند

نتایج حاصل با نتایج سایر پژوهشگران همچون (Adel (2017)، Allah (2016) هخوانی نداشته و همسو نمی باشد. (Adel (2017) نشان داد که سلامت جسمانی دانش آموزان استعدادهای درخشان بهتر از دیگر مدارس بود سه گروه باهم تفاوت معناداری داشتند. Allah (2016) نشان داد که باورهای شناختی دانش آموزان خاص به صورت معناداری بالاتر از باورهای شناختی دانش آموزان عادی می باشد. مؤلفه های باورهای شناختی دانش آموزان خاص از دانش آموزان عادی بهتر بودند.

نتایج حاصل در رابطه با کیفیت زندگی با نتایج سایر پژوهشگران همچون درخشان فرد و توماج (۲۰۱۸)، علی پور و آیتی (2018)، کریمی (۲۰۱۵)، عظیمی اسمرود و اعلائی (۲۰۱۶)، چان (۲۰۱۱)، همخوانی داشته و همسوست. (Derakhshan Fard and Tomaj (2018) نشان دادند که میزان کیفیت دروندا مدارس تیزهوشان در حد متوسط است. Alipour and Ayati (2018)، نشان دادند که در ایران جهت استعدادیابی از نظر معلم استفاده می شود و هدایت استعدادهای برتر و تیزهوش بر اساس استعداد تحصیلی و قبولی در آزمون ورودی این مراکز است. Karimi (2015)، نشان داد که فضای عاطفی یکنواخت در مدرسه، دوکسهای غالب مدرسه ای، عاملیت تحصیلی منفی و بار شناختی سخت گیرانه در مدرسه، عوامل اجتماعی و محیط آموزشی، خانواده، باعث بار شناختی زیاد، جنبه عاطفی و اجتماعی هستند. عظیمی اسمرود و اعلائی (2016)، نشان دادند که روابط میان دانش آموزان در مدارس تیزهوشان سرد و بی روح تر است. Chan (2011)، نشان داد که ویژگی های شخصیتی معلم مانند احترام به شخصیت و دیدگاه های دانش آموزان، مهارت تدریس و توانایی های تفکر و خلاقیت و حل مساله بیشترین اهمیت را از نظر دانش آموزان داشته اند.

نتایج حاصل در رابطه با عملکرد مدارس با نتایج سایر پژوهشگران همچون (Islami and Ayati (2018) Abu Saeedi et al. (2017)، Dadashzadeh et al. (2017)، Azimi Asmroud and Alaei (2015)، هخوانی داشته و همسو می باشد.

اسلامی و آیتی (۱۳۹۷) نشان دادند که توجه به برنامه های درسی یادگیری مهارت های ارتباطی، یادگیری مهارت های شهروندی، فراهم کردن فرصت یادگیری اکتشافی، نیاز به بستری جهت استفاده از آزمایشگاه ها و کارگاه ها، نیاز به انجام ارزشیابی در موقعیت های واقعی، نیاز به فرصت جهت تبادل نظر با متخصصان و صاحب نظران، نیاز به فرصتی جهت استفاده از ابزار و وسایل در امر یادگیری و ارایه مطالب و محتوا در قالب نرم افزارهای رایانه ای و پرورش مهارت های تفکر و حل مساله به ترتیب اولویت است. Rostami Abu Saeedi et al.، نشان دادند که میان کنش زبانی دانش آموزان پسر استعدادهای درخشان با دانش آموزان عادی تفاوت معناداری وجود دارد که در خرده آزمون نحو، صرف و واژگان این تفاوت ها دیده شده است مهارت های زبانی نحو، صرف و واژگان دانش آموزان با هوش بالاتر نسبت به دانش آموزان با هوش عادی بیشتر است و در نتیجه کنش زبانی آن ها نسبت به دانش آموزان عادی در سطح بالاتری است. Dadashzadeh et al. (2017)، نشان دادند که حمایت خانواده، تلاش معلمان، هوش و استعداد دانش آموزان، حمایت عوامل اجرایی مدرسه، کلاس های مافوق برنامه و کتب غیر درسی در قبولی ورود به مدارس تیزهوشان نقش اساسی دارند. Azimi Asmroud and Alaei (2015)، نشان دادند که محتوای کتب تکمیلی جذاب نیست و نیز اغلب دانش آموزان از راهنمایی و مشاوره تحصیلی در مدارس استعداد درخشان رضایت ندارند.

نتایج حاصل با نتایج سایر پژوهشگران همچون (Ebrahimi et al. (2018)، هخوانی نداشته و همسو نیست. Ebrahimi et al. (2018) نشان دادند که کیفیت برنامه های آموزشی مدارس تیزهوشان استان خوزستان بر اساس الگوی سیپ در بعد زمینه و درونداد مطلوب بود. آن ها نشان داند که در مجموع توجه به افزایش مهارت های اجتماعی و ایجاد انگیزه در دانش آموزان داشته است. برنامه ها متناسب با سیستم ارزشیابی و با توجه به امکانات و تجهیزات آموزشی مدارس بوده است. کارکرد مدیران با اهداف آموزشی متناسب داشته است.

پیشنهاد های کاربردی پژوهش

بر اساس یافته پژوهش مبتنی بر اینکه بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در سلامت روان دانش آموزان و کیفیت زندگی مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش شده است و در خصوص وجود آسیب در عملکرد مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری مشاهده نشده است، پیشنهاد می شود:

الف- آموزش ویژگی های شخصیتی تیزهوشان به خانواده ها و اولیای مدارس در قالب جلسات آموزش خانواده داده شود.

ب- از تجربه ی استادان و صاحب نظران اهل فن به منظور بررسی چگونگی تدوین، اجرا و نوآوری در برنامه درسی تیز هوشان در نظام آموزشی کشور دعوت شود.

۱. بر اساس یافته پژوهش مبتنی بر اینکه بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در تمامی مؤلفه های علائم جسمانی، اضطراب، کارکرد اجتماعی و افسردگی از متغیر سلامت روان در مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش شده است، پیشنهاد می شود از طریق کاتالوگ، بروشور و برگزاری همایش، آخرین یافته های علمی، در حوزه های مختلف سلامت روان در اختیار معلمان، دانش آموزان و والدین آن ها قرار گیرد.

۲. بر اساس یافته پژوهش مبتنی بر اینکه بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در مؤلفه- های رضایت عمومی، عواطف مثبت، رابطه با معلم، فرصت، پیشرفت، ماجراجویی، انسجام اجتماعی از متغیر کیفیت زندگی در مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش شده است، پیشنهاد می شود کارگاه و دوره های آموزشی برای آموزش معلمان، دانش آموزان و والدین آنها در خصوص توانمند سازی دانش آموزان، برنامه ریزی و اجرا گردد.

۳. بر اساس یافته پژوهش مبتنی بر اینکه بین نظرات اعضای نمونه آماری در خصوص وجود آسیب در تمامی مؤلفه های فیزیکی، آموزشی، اجتماعی فرهنگی، فردی به جز مؤلفه ی سازمانی از متغیر عملکرد مدارس تیزهوشان تفاوت معناداری گزارش شده است، پیشنهاد می شود: نشست ها و کارگاه های آموزشی برای معلمان مدارس تیزهوشان برگزار شود.

نتیجه گیری

در پایان با توجه به یافته های تحقیق حاضر می توان نتیجه گیری کرد جهت بهبود وضعیت مدارس مداخلات روانشناسی، تدابیر مدیریتی، آموزش و توسعه منابع انسانی و خانواده ها و بهبود فضا و جو مدرسه باید در دستور کار باشد محدودیت های پژوهش:

محدودیت های پژوهش

به طور کلی پژوهش حاضر در چارچوب محدودیت های زیر انجام شده و تعمیم و تفسیر نتایج آن در چارچوب محدودیت های زیر قابل انجام است:

۱. عدم استفاده از ابزارهایی مثل مصاحبه در کنار پرسشنامه و نظایر آن نتایج متفاوت و معتبرتری به دست می دهد.

۲. محدودیت جامعه آماری به استان البرز، که با عث مشکل تعمیم پذیری نتایج پژوهش می شود.

۳. مشارکت پایین در تکمیل پرسشنامه ها توسط دبیران به دلیل مشغله کاری.

۴. منتهی شدن پژوهش به پایان نیمسال اول تحصیلی و مشکلات هماهنگی در توزیع پرسشنامه ها

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در مطالعه حاضر فرم های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی ها تکمیل شد.

حامی مالی

هزینه های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شد.

مشارکت نویسندگان

مقاله حاضر برگرفته از نتایج پایان نامه خانم مرجان خمیس آبادی، به راهنمایی خانم دکتر طلعت دیبا واجاری و آقای دکتر محمد دهقان دار می باشد

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

References

1. Afrooz, Gholam Ali (2018). An Introduction to the Psychology and Education of Exceptional Children. Tehran: University of Tehran. (In Persian)
2. Adel, Habib (1396). Comparison of quality of life components in high school students of ordinary schools / brilliant talents of the government sample of Tabriz region. National Conference on Pathology of the Educational System, Tabriz, Scientific Research Institute of Dynamic Scholars of the Iranian Campus, taken from https://www.civilica.com/Paper-PCES01-PCES01_119.html
3. Ramazakahni, A/ (۲۰۱۳). Comprehensive book of public health. Tehran: Shahid Beheshti University of Medical Sciences. (In Persian)
4. Alipour, Mohammad and Ayati, Mohsen. (2018). A comparative study of how to identify and guide top talented students in Iran, Germany and Poland. 10th National Conference on Education, Tehran, Tarbiat Dabir Shahid Rajaei University, taken from https://www.civilica.com/Paper-EDUCAT10-EDUCAT10_028.html. (In Persian)
5. Azimi Asmaroud, Seyedeh Khadijeh and Alaei, Seyedeh Somayeh. (2015). Opportunities and harms of developing talented schools. International Conference on Science and Engineering, Emirate-Dubai, Vira Capital Idea Institute, taken from https://www.civilica.com/Paper-ICESCON01-ICESCON01_0349.html. (In Persian)
6. Bakar, A.Y.A.(2017) developing gifted and talented education program. Journal of Creative education. 98(1). 1-11
7. Bakhshaei, Farah. (2016). Modeling the relationship between life self-management strategies, perception of parenting style, perception of school atmosphere and positive youth development with academic vitality. Unpublished doctoral dissertation, Imam Reza University, Faculty of Literature and Humanities. (In Persian)
8. Bashiri, Armaghan. (2015). Comparison of quality of life in school with traditional IB schools of school students. Unpublished master's thesis, Allameh Tabatabai University, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Educational Sciences, Primary Education. (In Persian)
9. Chalpi, Massoud and Yaghouti, Heda. (2013). Investigating the social factors affecting depression. A Study of Social Issues in Iran, Volume 4, Number 2, pp. 187-207.
10. Chanchulu, Anati. (1390). Theories, measurement and training of intelligence. Translated by Mojtaba Amiri Majd and Salar Faramarzi. Isfahan: University Jihad Publications, University of Isfahan. (In Persian)
11. Dadashzadeh, Vahid; Dadgar, Behnam; Tamarzadeh Azar, Ebrahim and Alhavirdizadeh, Behzad. (1396). Factors affecting the acceptance of sixth grade students of Shahid Sultan Beigi School in Mako city in gifted schools from the perspective of teachers and executive managers in the academic year 395-96. Third Community Empowerment Conference in the field of Humanities and Management Studies, Tehran, Community Cultural and Social Skills Empowerment Center. (In Persian)
12. Dehghanizadeh, Mohammad Hussein; Hossein Chari, Massoud; Moradi, Morteza and Soleimani Khashab, Abbas Ali. (2017). Academic vitality and perception of family communication patterns and class structure; The mediating role of self-efficacy dimensions. Journal of Educational Psychology, 32 (10), 1-30. (In Persian)
13. Ebrahimi, Somayeh; Nateghi, Faezeh and Faqihi, Alireza. (2018). An Analytical Look at the Performance of Talented High Schools in Khuzestan Province Based on CIPP Evaluation Model. Research in educational systems / special issue, pp. 785-797. (In Persian)
14. Ebrahimi, Somayeh; Nateghi, Faezeh; Faqihi, Alireza (2016). Reviewing the educational and curriculum, the goals of the teaching and learning process in gifted schools. World Conference on Psychology and Educational Sciences, Law and Social Sciences at the beginning of the third millennium, Shiraz: Research of Green Industry Idea Market Company. (In Persian)
15. Him C, Shugart M, Craighead WE, Nemeroff CB. (2010). Neurobiological and psychiatric consequences of child abuse and neglect. *Developmental Psychobiology*, 52(7): 671-90.
16. Hosseini, Seyedeh Asieh. (2018). Comparison of burnout and creativity between gifted high school students and regular high school students. Fifth National Conference on School Psychology, Tehran, Iranian Educational Psychology Association, taken from https://www.civilica.com/Paper-IEPACONF05-IEPACONF05_119.html. (In Persian)
17. Jourabchian, Hoda and Tarbiatjoo, Mohammad Ali. (2016). Investigating the role and importance of gifted school architecture in promoting gifted social interactions with society. National Conference

